

Силабус курсу

Безпека бізнесу

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань «Цивільна безпека»
Спеціальність «Правоохоронна діяльність»
Освітньо-професійна програма «Правоохоронна діяльність»

Рік навчання: I, Семестр: II

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

д.е.н., професор, професор кафедри безпеки та правоохоронної діяльності,
академік Академії економічних наук України,
академік Української технологічної академії,
керівник Центру міжнародної безпеки та співробітництва ЗУНУ

Вівчар Оксана Іванівна

Контактна інформація

o.vivchar84@gmail.com

Опис дисципліни

«Безпека бізнесу» є дисципліною, яка сприяє підготовці фахівців у сфері правоохоронної діяльності. Студенти отримують теоретичні знання і практичні навички щодо забезпечення безпеки бізнесу та дослідження актуальних проблем безпекознавчої компоненти підприємницьких структур. Фахівці з правоохоронної діяльності володіють знаннями щодо особливостей системи забезпечення безпеки бізнесу, проведення діагностики та оцінки безпеки бізнесу в практичній діяльності та шляхів зміцнення.

По завершенню вивчення дисципліни «Безпека бізнесу» студенти можуть обґрунтовано використовувати професійно профільовані знання щодо забезпечення безпеки бізнесу у професійній сфері на основі системного підходу. А також ідентифікувати загрози і ризики безпеки бізнесу та її складових, шляхом використання аналітичних методів і методів моделювання.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 2	1. Поняття про основні категорії безпеки бізнесу	Знати концептуальні засади змістовно-типологічної аспектів безпеки бізнесу. Аналізувати систему законодавства у сфері забезпечення економічної безпеки бізнесу. Усвідомлювати сучасний стан безпеки бізнесу в Україні. Вміти ідентифікувати основні чинники у системі економічної безпеки бізнесу. Знати переваги та недоліки зарубіжного досвіду технологій створення захищеного простору бізнесу.	Тести, питання
2 / 2	2. Теоретико-концептуальні аспекти економічної безпеки підприємств	Знати основну сутність поняття «економічна безпека підприємства», мету та основні цілі. Вміти ідентифікувати чинники, що формують відповідний рівень економічної безпеки підприємства. Аналізувати структурні загрози економічної безпеки підприємств. Застосовувати міжнародний досвід забезпечення економічної безпеки підприємницької діяльності	Тести, питання
4 / 2	3. Система управління економічною безпекою підприємств	Знати концептуальний підхід системи економічної безпеки підприємств та об'єкти та суб'єкти відповідно. Володіти навичками щодо забезпечення «політики безпеки підприємства». Вміти формувати стратегію і тактику забезпечення економічної безпеки підприємницької діяльності. Усвідомлювати основні функції та принципи забезпечення економічної безпеки підприємства. Переваги та недоліки режиму функціонування системи безпеки економічних агентів.	Тести, питання, задачі
4 / 2	4. Структурно-функціональні складові економічної безпеки підприємств	Знати основні індикатори і складові структури економічної безпеки підприємств. Усвідомлювати безпеку фінансової складової підприємницької діяльності. Вміти ідентифікувати безпеку підприємств в інтелектуальній і кадровій сферах, у техніко-технологічній сфері, політико-правовій. Застосовувати правовий захист комерційної таємниці підприємств. Формувати безпеку підприємств в інформаційній, екологічній у силовій сфері. Аналізувати ринкову складову безпеки підприємств.	Тести, питання, задачі
4 / 2	5. Методика оцінювання безпеки економічної безпеки підприємств	Знати комплекс методичних підходів щодо оцінювання економічної безпеки підприємств. Застосовувати індикаторний метод оцінювання економічної безпеки підприємства. Проводити оцінювання економічної безпеки підприємства методами економіко-математичного моделювання. Вміти застосовувати метод оцінювання економічної безпеки підприємства за показниками прибутку та чистого доходу. Формувати інтегральний показник за видами діяльності підприємства та за ресурсно-функціональним підходом. Аналізувати недоліки та переваги найбільш поширених	Тести, питання, задачі

		методів оцінювання економічної безпеки підприємства.	
4 / 2	6. Організаційно-економічний механізм зміцнення економічної безпеки підприємств	Визначати стратегічні орієнтири щодо зміцнення економічної безпеки підприємств. Ідентифікувати конфлікт інтересів в системі контролю економічної безпеки підприємств та способи його вирішення. Вміти розробляти основні способи захисту від економічного шпигунства.	Кейси
4 / 1	7. Рейдерство як основна загроза безпеці економічних агентів	Усвідомлювати особливість рейдерства в сучасному економічному просторі функціонування економічних агентів. Знати основні етапи здійснення рейдерських операцій в системі бізнесу та види рейдерських захоплень економічних агентів. Визначати основні форми і способи здійснення рейдерства та протидія рейдерським атакам бізнесу. Обґрунтовувати антирейдерство як основну передумову стратегії протидії економічній злочинності підприємницьких структур. Формувати ділову (корпоративну) розвідку в системі безпеки бізнесу.	Кейси
2 / 1	8. Безпека банківських установ як виду бізнесу: оцінка та діагностика, шляхи зміцнення	Знати основні методи проведення діагностики економічної безпеки банківських установ. Застосовувати основні показники безпеки банківської системи. Вміти обґрунтовувати фінансовий моніторинг в банку як інструмент економічної безпеки. Формувати заходи щодо вдосконалення управління комплексною системою забезпечення економічної безпеки банківських установ.	Тести, питання, задачі
4 / 1	9. Системи стратегічного вимірювання результативності бізнесу як вектор забезпечення економічної безпеки	Знати інтереси стейкхолдерів як підґрунтя забезпечення результативності управління економічною безпекою підприємств. Вміти проводити оцінку результативності управління економічною безпекою підприємств. Розуміти суть змістовно-типологічну характеристику системи стратегічного вимірювання в бізнесі. Збалансована система показників (Balanced Scorecard – BSC). Вміти здійснювати аналіз результату бізнесової діяльності на основі застосування моделі ділової переваги (BEM) і піраміди результативності Мак Нейра. Усвідомлювати переваги та недоліки моделі Забезпечувати економічну безпеку бізнесу в процедурі банкрутства. Вміти визначати стратегічне програмування забезпечення економічної безпеки бізнесу в Україні.	Кейси

Літературні джерела

1. Андрушків Б. М., Головкова Л. М., Кирич Н. Б. Безпека держави. Парадигма забезпечення змін на краще. *Проблеми економіки транспорту* : зб. Наук. пр. Дніпропетр. нац. ун-ту заліз. трансп. ім. акад. В. Лязаряна. Дніпро. 2018. Вип. 16. С. 7–14.
2. Вівчар О. І. Вівчар О. І. Безпека бізнесу : *навч.-методич. матеріали*. Тернопіль: ФО-П Шпак В. Б. 2018. 54 с.
3. Вівчар О. І. Безпека бізнесу : *навчальний посібник*. Тернопіль: ФО-П Шпак В.Б. 2019. 277 с.
4. Вівчар О. І., Михайлишин Л. І., Коровчук Ю. І. Змістовно-типологічна характеристика загроз економічної безпеки суб'єктів господарювання в умовах сучасних викликів: соціогуманітарні контексти / Національна економічна діяльність і міжнародні економічні відносини: сучасний стан та тенденції розвитку : *колективна монографія*. Кол. авторів. Полтава: ПП «Астроя», 2020. С. 223–229.
5. Вівчар О. І. Огляд сучасних тенденцій ринку Інтернет-банкінгу. Теоретичні та практичні аспекти розвитку інтернет-економіки. Т 26 *міждисциплінарний навчальний посібник*. За науковою ред. к.е.н., доц. Татомир І. Л., к.е.н., доц. Квасній Л. Г. Трускавець: ПОСВІТ. 2021. С. 13–29.
6. Вівчар О., Гевко В., Шарко В., Радченко О., Будяєв М., & Тарасенко О. Хмарні технології в управлінні бізнесом. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. 2021. 4(39). 294–301. URL: <https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:000462125200018>
7. Гбур З.В. Економічна безпека України в сучасних умовах. *Інвестиції: практика та досвід*: фаховий наук. журнал Чорноморського державного ун-ту ім. Петра Могили. Київ: Вид-во ТОВ «ДКС-центр», 2018. № 2. С. 97–101. URL: <http://www.investplan.com.ua/?op=1&z=5899&i=17>.
8. Гевко В. Л. Специфіка прагматизму оцінки міжфірмових взаємозв'язків підприємств мережевих структур в умовах макротрендів бізнесу. *Університетські наукові записки*. 2020. № 2 (74).
9. Дюнова Т. В. Управління економічною безпекою аграрних підприємств: системи, механізми, інструментарій : *монографія*. Харків: Смугаста типографія. 2018. 321 с.
10. Економічна безпека та фінансові розслідування: концепти, прагматика, інструментарій забезпечення : *колективна монографія*. / За заг.ред. д.е.н., доц. Вівчар О. І. Тернопіль: Економічна думка. 2019. 395 с.
11. Звіт Антимонопольного комітету України за 2020 рік. URL: <http://www.amc.gov.ua/amku/control/main/uk/publish/article/148142>
12. Колодяжна І. В., Букріна К. А. Економічна безпека в системі сталого функціонування підприємства. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Випуск 23. частина 1. 2019. С. 135–140.
13. Лебедко С. А. Інтегральне оцінювання рівня економічної безпеки транспортних підприємств. *Бізнес Інформ*. Харків: Видавничий дім «ІНЖЕК». 2019. № 2. С. 259–266.
14. Меліхова Т. О. Економічна безпека підприємства: формування, контроль, ефективність : *монографія*. Херсон : Гельветика. 2018. 632 с.
15. Моніторинг стану фінансово-економічної безпеки України. *Вісник Запорізького національного університету*. Економічні науки. 2019. 1 (41). С. 132–138.
16. Попова А. О. Моніторинг стану фінансово-економічної безпеки України. *Вісник Запорізького національного університету*. Економічні науки. 2019. 1 (41). С. 132–138.
17. Птащенко Л. О. Стратегічне та інноваційне забезпечення розвитку системи

економічної безпеки підприємства: *навч. посіб.* К. : ЦУЛ. 2018. 320 с.

18. Теслюк Т. В. Аналіз динаміки функціонування багаторівневих систем з використанням моделей на підставі ієрархічних мереж петрі. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2018. Т. 28. № 8. С. 149–154.

19. Савченко М. В., Шкуренко О. В. Інтегральний підхід щодо оцінки економічної безпеки експортоорієнтованих соціально-економічних систем. *Бізнес Інформ*. Харків: Видавничий дім «ІНЖЕК». 2019. № 1. С. 199–207.

20. Харазішвілі Ю. М., Система сталого розвитку: інструментарій оцінки, резерви та стратегічні сценарії реалізації : *монографія*. НАН України, Ін-т економіки пром-сті. Київ. 2019. 304 с.

21. Хто або що найбільше загрожує економічній безпеці України? URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2019/03/26/646431/>

22. ASA Business Valuation Standarts URL: https://www.appraisers.org/docs/default-source/discipline_bv/bv-standards.pdf?sfvrsn=0.

23. Farion A., Dluhopolskyi O., Banakh S., Moskaliuk N., Farion M. and Ivashuk Y. Using Blockchain Technology for Boost Cyber Security. *International Conference “Advanced Computer Information Technologies”*. University of South Bohemia. Czech Republic. ACIT’2019. P. 452–455. URL: <https://ieeexplore.ieee.org/document/8780019>

24. Gevko V., Vivchar O., Zaitseva-Kalaur I., Redkva O. Organizational and legal procedures for ensuring the security and protection of economic entity : a security knowledgeable approach. *Studia Prawnoustrojowe*. Uniwersytetu Warmińsko–Mazurski. Olsztynie, Poland. 2019. 46. P. 453–464.

25. Hryhoruk P. M., Khrushch N. A., Chuniak O. V. Conception of modeling the system of ensuring financial economic security. *Scientific Bulletin of Polissia*. 2019. Vol. 17. Issue 1. P. 158–165.

26. Lavrentieva L., Anisimova O. Strategic Approaches to the Risk Management and their Influence on Economic Security of the Enterprise. *Journal of Modern Science*. 37/2018. 127–144.

27. Vivchar O., Ziailyk M., Krzywkowska J. Assessment of economic security of enterprises formation on the basis of economic and mathematical modeling: current state and development pragmatics. Ukraine in the context of global and national modern servisation processes and digital economy : *monograph*. Praha: OKTAN PRINT. 2020. 145–154 p.

28. Vivchar O., Kvasnii L., Paslavaska V., Malik L. Experience of leading countries in terms of density of robotics for the implementation of digital technologies / Artificial intelligence as a basis for the development of the digital economy: *textbook*; Edited by I. Tatomyr, Z. Kvasnii. Praha: OKTAN PRINT. 2021. 376 p. (77-85).

29. Vivchar O. I., Drakokhrust T. V., Shatarskyi A.Ya. Security of a country’s private military company : a network approach to organizational and legal contexts. The Russian-Ukrainian war (2014–2022): historical, political, cultural-educational, religious, economic, and legal aspects : *Scientific monograph*. Riga, Latvia : «Baltija Publishing». 2022. p. 47–50.

30. Voynarenko M., Dykha M., Mykoliuk O. Assessment of an enterprise’s energy security based on multi-criteria tasks modeling. *Problems and Perspectives in Management*. 2018. 16(4). P. 102–116.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без

поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Kahoot).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

%

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3 (підсумкова оцінка за КПІЗ)	Разом
30	40	30	100
1. Усне опитування під час заняття (5 тем по 8 балів = 40 балів) 2. Письмова робота = 60 балів	1. Усне опитування під час заняття (4 тем по 10 балів = 40 балів) 2. Письмова робота = 60 балів	1. Активна участь у тренінгах, презентації та самопрезентації = 20 балів. 2. Написання КПІЗ, на основі сформованих індивідуальних завдань = 50 балів. 3. Захист КПІЗ = 30 балів.	-

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо

FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом